

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	26404 Міжнародний бізнес
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26404
Назва ОП	Міжнародний бізнес
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Горіна Ганна Олександрівна, Артеменко Аліна Сергіївна, Шуляр Роман Віталійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	22.10.2020 р. – 24.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Vidomosti-pro-samoociniuvannya-OP-292-Mizhnarodnyj-biznes.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Programa-vyvizdu-ekspertnoyi-grupy-OP-Mizhnarodni-ekonomichni-vidnosyny.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма "Міжнародний бізнес" (далі - ОПП) вдало поєднує місію та стратегію Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (далі - ЗВО) із власними цілями та метою, ОПП дозволяє реалізовувати стратегічні цілі. Налагоджений двосторонній зв'язок із стейкхолдерами ОПП, пропозиції яких були враховані при розробленні та перегляді ОПП. ОПП відповідає сучасним тенденціям у спеціальності міжнародних економічних відносин, запитах роботодавців щодо універсальності підготовки фахівців як для потреб бізнесу, та і для потреб державних (регіональних) органів управління, які фокусуються на підготованні та реалізуванні міжнародних інвестиційних проєктів. ОПП відповідає стандарту вищої освіти зі спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини" (далі - СВО), за змістом є добре структурована, прослідковується логічна взаємопов'язаність освітніх компонентів (далі - ОК) для якісного досягнення визначених програмних результатів навчання (далі - ПРН). Структура ОПП дозволяє формувати індивідуальну освітню траєкторію через самостійний вибір здобувачами освіти певних ОК із їх тематичних переліків ("Магмайнорів"). У ОПП передбачена практична підготовка здобувачів освіти та набуття ними більшості соціальних навичок (soft skills). Правила прийому опубліковані на веб-сайті ЗВО і не містять дискримінаційних положень. Зміст програми фахового вступного випробування відповідає специфіці ОПП й переглядався у 2020 році. ЗВО забезпечує реалізацію права студентів на визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті. Форми та методи навчання і викладання у цілому сприяють досягненню заявлених у ОПП цілям та ПРН. ЕГ вдалося з позиції демокористувача локальних персональних навчальних систем (далі - ПНС) проаналізувати всі її компоненти. Контрольні заходи та методи оцінювання прописані й відповідають змісту ОПП та ПРН. У ЗВО систематично здійснюється моніторинг успішності студентів. Форма атестації здобувачів за ОПП відповідає СВО. Здобувачі ознайомлюються із процедурою контрольних заходів, вирішення конфліктних ситуацій та принципами академічної доброчесності. Освітній процес забезпечують кваліфіковані НПП із відповідною академічною кваліфікацією, ЗВО підтримує їх професійний розвиток. Людські, фінансові, матеріально-технічні ресурси є достатніми для реалізації цілей та результатів навчання за ОПП. У ЗВО наявна система перегляду ОПП, збирається та аналізується інформація щодо пропозицій стейкхолдерів. У ЗВО існує відповідна система цінностей на всіх рівнях управління, частиною якої є розуміння необхідності у формуванні та підтримці культури якості. Усі внутрішні нормативно-правові акти є доступними і розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО, як і проєкти ОПП. Варто відзначити, що ЗВО справив гарне враження на ЕГ у процесі акредитаційної експертизи, надававши достовірну інформацію по кожному питанню і документарні докази, що свідчить про відкритість.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі та мета ОПП корелюються із місією та стратегією ЗВО, налагоджений двосторонній зв'язок із НПП, здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування та роботодавцями щодо врахування їх пропозицій до ОПП. НПП та Методичний відділ ЗВО проводять дослідження ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності щодо контенту навчання за ОПП. У ОПП прослідковується логічна взаємопов'язаність ОК для якісного досягнення визначених ПРН, ОК складають систему, яка сфокусована на сфері міжнародних економічних відносин. Структура ОПП та створені у ЗВО умови дозволяють сформувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів освіти. У ОПП передбачені кілька етапів проходження практичної підготовки. У ЗВО сформовано відповідну нормативно-правову базу, яка регламентує правила прийому на навчання, мобільності студентства та визнання неформальної освіти. ЗВО має договірні відносини із неформальними навчальними онлайн-платформами (ГО Прометеус», Coursera та CISCO). Здобувачам вищої освіти ОПП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо програми та навчання. Забезпечення якості ОП, рівень задоволеності студентів ОПП досліджується через анкетування та опитування. На ОПП діє програма подвійного диплому із закордонним ЗВО. Викладачі кафедри мають достатню кваліфікацію для викладання іноземною мовою. У ЗВО діє Стратегія інтернаціоналізації. Вся інформація стосовно ОК та контрольних заходах є в онлайн доступі. ЗВО проводить систематично моніторинг успішності студентів. Облік успішності та відвідування є автоматизованими. ЗВО заохочує студентів у позанавчальній діяльності через систему додаткових балів. Студентство, яке навчається на старших курсах, популяризують академічну доброчесність серед студентів молодших курсів. НПП, які забезпечують реалізацію ОПП, мають достатню академічну та професійну кваліфікацію, що забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. У ЗВО існує чітка процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад академічного персоналу. До освітнього процесу на ОПП залучаються роботодавці, вітчизняні та зарубіжні професіонали-практики. В ЗВО діє внутрішня система підвищення кваліфікації та матеріального заохочення НПП. Матеріально-технічні ресурси сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання. Доступ викладачів й здобувачів до інфраструктури є безкоштовним. Наявність онлайн-ресурсів з навчальними матеріалами, зокрема платформи ПНС. В університеті створено чіткі, дієві та прозорі механізми для вирішення конфліктних ситуацій. Функціонує соціально-психологічної служба. Стейкхолдери залучені до перегляду та удосконалення ОПП. Є приклади врахування їх пропозицій. Вище керівництво ЗВО бере участь у забезпеченні якості освіти та формуванні культури якості освіти у ЗВО. Всі напрями діяльності ЗВО чітко регламентуються внутрішніми нормативно-правовими актами. ЗВО враховує думки стейкхолдерів і дає можливість вільно залишати всім охочим коментарі та пропозиції щодо вдосконалення ОПП онлайн на веб-сайті ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У ОПП відсутні спеціальні компоненти із вивчення іноземної мови. Рекомендується адаптувати ОПП до СВО у частині повної відповідності ОК передбаченим у стандарті мовним компетентностям. Адаптацію рекомендується провести не лише шляхом перегляду методів та форм навчання-викладання наявних ОК іноземною мовою, але і впровадження спеціальних ОК із поглиблення знання іноземних мов. У робочих навчальних програмах ОК містять певні неточності у щодо опису ПРН. Рекомендується переглянути окремі ОК та виправити ці неточності задля належного інформування стейкхолдерів про ОПП та ОК. Потребує перегляду політика на ОПП щодо викладання іноземної мови як частини підготовки здобувачів освіти, а не лише викладання окремих ОК іноземною мовою. Відсутня практика нарахування додаткових балів при вступі на ОПП. Рекомендація: звернути увагу на таку можливість, бо зустріч зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування показала, що студентство бере активну участь в науковій роботі, має досягнення за навчання на бакалавраті. У результаті - це б посилити їх позиції і вмотивованість при вступі. Не зважаючи на наявність відповідної нормативної бази у ЗВО, відсутня практика перерахування кредитів для студентів саме за даною ОПП. Рекомендація: популяризувати неформальну освіту серед студентства, шляхом введення викладачами в програми дисциплін тем, тренінгів, що читаються на платформах з якими укладено договірні відносини. Не зважаючи на наявність відповідної нормативної бази у ЗВО, серед здобувачів відсутня практика участі у програмах міжнародної академічної мобільності. Рекомендації: активізувати роботу щодо підвищення обізнаності здобувачів щодо участі у міжнародній програмі двох дипломів, яка існує на ОПП; активізувати академічну мобільність студентів у контексті короткострокових програм. Існує певна невідповідність форм та методів оцінювання із ПРН ОПП по деяких ОК. Рекомендація : переглянути методи навчання та оцінювання для реальної відповідності ПРН (до прикладу ПРН "удосконалення комунікативних навичок" у ОК "Культура комунікації"). При здійсненні моніторингу результатів навчання здобувачів не враховується результати та рівень їх підготовки на попередньому рівні освіти. Рекомендується при такому моніторингу передбачити зіставлення рейтингів студентів із вхідними даними вступників за результатами їх ЗНО, ЄВІ чи фахових випробувань, що дозволить розширити результативність такого моніторингу щодо врахування вхідних та вихідних результатів навчання студентів за окремими ОК та їх рейтингом загалом. Існує певна розпорошеність функцій між підрозділами щодо забезпечення якості освіти у ЗВО, зокрема щодо підготовки до акредитації чи перегляду ОПП. Рекомендується чіткіше розподілити функцій між підрозділами та, як варіант, розглянути можливість підпорядкувати відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку безпосередньо керівнику (ректору) ЗВО із наділенням його сервісними (консультаційними) функціями щодо управління якістю освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Зустріч із фокус-групою керівництва ЗВО та гарантом ОПП, а також інформація, доступна на сайті ЗВО, показали, що цілі навчання за ОПП, а саме "підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог", сформульовані чітко і підкріплені змістом освітніх компонент (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/OPP292-Mizhnarodnyj-biznes-Magystr-2020.pdf>). Цілі ОПП в цілому відповідають місії ЗВО, яка міститься у Стратегічному плані ЗВО до 2020 р. (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Strategic-Plan-HNEU-2013-2020-years-1.pdf>): "Формування творчої, всебічно розвинутої особистості, справжнього професіонала для наукової та практичної роботи у сфері суспільно-економічної діяльності з метою підвищення рівня та якості життя людей і прогресивного розвитку суспільств". Цілі ОПП відповідають стратегічній меті розвитку Університету, яка визначена Стратегічному плані ЗВО до 2020 р. як "підвищення якості підготовки фахівців до рівня, що забезпечить їм можливість зайняти достойне місце в соціумі та успішно працювати за фахом у розбудові суспільства, яке базується на глобальній економіці знань". Таким чином, поєднання у цілях ОПП місії ЗВО щодо формування "професіонала для наукової та практичної роботи" та стратегічної меті ЗВО щодо роботи фахівців у "глобальній економіці знань", дозволяють ОПП займати одне із провідних місць у реалізації стратегічних цілей ЗВО, як середовища підготовки "фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин".

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Зустрічі із фокус-групами науково-педагогічних працівників (далі - НПП), здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування та роботодавцями показали, що в цілому у ЗВО налагоджений двосторонній зв'язок із стейхолдерами ОПП. Врахування інтересів заінтересованих сторін (стейкхолдерів) ОПП при формулюванні цілей та програмних результатів навчання (далі ПРН) проводилось за результатами роботи робочої групи, зустрічей із роботодавцями, на яких обговорювались елементи та освітні компоненти (далі - ОК) ОПП. У ЗВО проводиться анкетування зазначених груп респондентів щодо рівня задоволеності якістю ОПП (<https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>). Є окремі підтвердження, що результати цієї взаємодії враховуються при перегляді ОПП. У процесі перегляду ОПП у 2019-2020 рр. враховувалась: - думка здобувачів вищої освіти за результатами опитування щодо: викладання дисциплін англійською мовою; практичної спрямованості навчання за рахунок взаємодії з роботодавцями; створення умов для соціального спілкування, культурного розвитку; використання Інтернет-ресурсів та діджиталізації у навчанні; - інтереси роботодавців в особі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування (зокрема, представників Департаменту міжнародного співробітництва, Департаменту по взаємодії з міжнародними агенціями та фінансовими установами) та окремих роботодавців (зокрема компаній "ЕКВУД", СПЕЦВУЗАВТОМАТИКА тощо), <https://www.hneu.edu.ua/news/v-hneu-im-s-kuznetsya-vidbulys-dni-kar-yery/>) (<http://job.hneu.edu.ua/>). А саме бажання роботодавців серед навичок та вмінь співробітника-випускника бачити: - здатність здійснювати дослідження національних та міжнародних ринків для розробки стратегії виходу на міжнародні ринки; - вміння працювати в команді, володіння soft-skills, - знання міжнародних стандартів ведення бізнесу; - пропозиції академічної спільноти факультетів Консалтингу і міжнародного бізнесу, Міжнародних економічних відносин: щодо формулювання цілей та програмних результатів навчання, переліку навчальних дисциплін, форм організації та технологій навчання, форм і методів оцінювання результатів навчання. Сканкопії протоколів засідань груп щодо перегляду ОПП додаються до звіту ЕГ.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

На зустрічах із фокус-групами НПП та керівниками структурних підрозділів, зокрема методичного відділу ЗВО, представника ЗВО було наголошено, що академічна спільнота всіяко долучається до дослідження ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності щодо контенту навчання у галузі міжнародних економічних відносин та методів викладання та навчання. Так, за результатами таких досліджень визначені сучасні тенденції у спеціальності міжнародних економічних відносин щодо запитів роботодавців на підготовку фахівців із універсальними знаннями як для потреб бізнесу, та і для потреб державних (регіональних) органів управління, які фокусуються на підготуванні та реалізації міжнародних інвестиційних проєктів. В процесі розробки ОПП, враховувались досвід інших вітчизняних та іноземних ЗВО (до прикладу - Політехнічний інститут Браганси (Португалія) (ОП описана на <http://portal3.ipb.pt/index.php/en/prospective-students/master-programmes> (португальською мовою)), Вища школа м. Льєж (Бельгія), КНТЕУ, ОП "Міжнародний бізнес" (<https://knote.edu.ua/file/OTA4OA==/4e93237b35ebb0a7a62952b9fa90346d.pdf>), ДонНУ ім. В. Стуса, ОП "Міжнародні економічні відносини" (<https://drive.google.com/drive/folders/1vcJoiAdar2WhT8eEDFwApw2Mavmyip7N>), ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ОП "Управління фінансово-економічною безпекою" (https://www.dsau.dp.ua/ua/page/op_upr_fin_ek_bezpeka.html), ДНУ ім. О. Гончара, ОП "Міжнародні економічні відносини" (https://dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/292_1_m.pdf), ХНУ ім. Каразіна, ОП "Міжнародний бізнес" (<http://start.karazin.ua/programs/7/9/056/39>), ЗНУ, ОП "Управління фінансово-економічною безпекою" (<https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/5172/12447>). ОПП побудована на порівнянні інших ОП із урахуванням специфіки управління міжнародною економічною діяльністю із урахуванням фінансової безпеки міжнародних інвестицій у країнах із високим ступенем економічних ризиків (ОК "МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА"). ОК, які включені до ОПП за результатами порівняння з іншими освітніми програмами, дозволяють майбутнім фахівцям відповідати на виклики глобальної економіки (ОК "ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА" та ОК "МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ").

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 292 "Міжнародні економічні відносини" прийнятий у березні 2020 року. Відтак, ОПП у редакції 2020 року у описовій частині, описом компетентностей та ПРН відповідає стандарту. Окрім цього у ОПП розроблена "Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей", яка представлена в Таблицях 1 і 2 ОПП 2020 року. Детальний опис ОК, які дозволяють розвивати компетентності та досягати ПРН ОПП, представлений у описі критерію 2 цього звіту. ЕГ вважає, що ОПП слід певною мірою адаптувати до національного стандарту вищої освіти із спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини" у частині повної відповідності ОК ОПП передбаченим у стандарті мовним компетентностям та результатам навчання. Причому на зустрічі із фокус-групою НПП були надані запевнення, що відповідні ОК, на яких передбачене викладання іноземною мовою, дозволяють досягати визначених стандартом результатів навчання щодо володіння іноземною мовою (мовами). Однак не лише методи викладання, але і контент ОК з вивчення іноземних мов щодо знання саме академічної та фахової іноземної мови є важливими у контексті підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі та мета ОПП корелюються із місією та стратегією ЗВО. У ЗВО налагоджений двосторонній зв'язок із стейхолдерами ОПП: НПП, здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування та роботодавцями, є приклади врахування інтересів заінтересованих сторін (стейкхолдерів) ОПП при формулюванні цілей та програмних результатів навчання, контенту та методів викладання ОК. Представники НПП та методичного відділу ЗВО долучається до дослідження ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності, у процесі розробки ОПП, враховувались досвід інших вітчизняних та іноземних ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

У ОПП відсутні спеціальні компоненти із вивчення іноземної мови. Рекомендується адаптувати ОПП до національного стандарту вищої освіти із спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини" у частині повної відповідності ОК ОПП передбаченим у стандарті мовним компетентностям та результатам навчання. Причому адаптацію рекомендується провести не лише шляхом перегляду методів та форм навчання-викладання наявних ОК, але і внесенням змін щодо впровадження спеціальних ОК із поглиблення знання іноземних мов.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що: рівень відповідності за підкритеріями 1.1, 1.2, та 1.3 є високим; слабка відповідність за підкритерієм 1.4. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОПП Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналізування ОПП 2019 та 2020 рр. показало, що її обсяг відповідає чинному стандарту вищої освіти зі спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини" для другого (магістерського) рівня вищої освіти і складає 90 кредитів ЄКТС. Обсяг ОК (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей та досягнення ПРН ОПП становить 67 кредитів. Обсяг кредитів, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 23 кредити (25,5% від обсягу ОПП).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналізування ОПП та навчального плану 2020 року показало, що зміст ОПП загалом структурований добре, прослідковується логічна взаємопов'язаність освітніх компонентів, що створює передумови для якісного досягнення визначених ОПП та стандартом вищої освіти. Освітні компоненти загалом складають систему, яка зображена на структурно-логічній схемі, яка представлена в ОПП. З технічних причин окремі ОК містять неточності у робочих навчальних програмах, які містяться системі Moodle ЗВО (у описах у Персональних навчальних системах - далі - ПНС) та є додатками до звіту самооцінювання ОПП. До прикладу: 1) в методичних вказівках до ОК "Переддипломна практика" відсутні РН6 та РН14 відповідно до ОПП 2020; 2) у робочій навчальній програмі (далі - РНП) ОК "МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ" відсутня РН2; 3) у РНП ОК "МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ", "СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ", "ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ТА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ” вказані зайві ПРН відносно ОПП 2020. Для ОК “НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА” вказаний лише один ПРН за матрицями ОПП, що викликає сумніви щодо влучності такого рішення робочої групи з ОПП, адже опис ОК містить доволі широкий опис активностей здобувачів освіти. Також у програмі даної практики та матеріалах для ОК “КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ” не зазначено жодного ПРН. У РНП ОК “КУЛЬТУРА КОМУНІКАЦІЇ” не міститься жодної теми для забезпечення ПРН 6 відповідно до ОПП, а більшість ПРН є зайвими відповідно до ОПП. У РНП для ОК “ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНІ ОПЕРАЦІЇ” не міститься жодної теми для забезпечення ПРН 1. Однак під час спілкування з НПП викладач цієї ОК зазначила, що методи навчання та форми викладання матеріалу дозволяють їй забезпечувати досягнення зазначеного ПРН для здобувачів освіти. Однак, за результатами спілкування ЕГ із НПП та зважування факторів, таких як: - ОПП започаткована у ЗВО у 2019 році, - затвердження на першому ж році підготовки за ОПП відповідного національного стандарту вищої освіти у 2020 році, - появи на першому ж році підготовки за ОПП значної кількості пропозицій стейкхолдерів, які пов'язані не із недоліками ОПП, а із існуванням відкритості та уважного ставлення розробників ОПП до врахування цих пропозицій, ЕГ схильна вважати, що у сукупності зазначені неточності, з урахуванням названих чинників та обставин, не є критичними для якості підготовки фахівців за ОПП та можуть бути технічно усунені. ЕГ на основі ПРН1 стандарту вищої освіти зі спеціальності 292 міжнародні економічні відносини для другого (магістерського) рівня ВО рекомендує переглянути ОПП на предмет впровадження обов'язкової ОК щодо підсилення мовної підготовки здобувачів освіти, а також для надання можливості здобувачам освіти посилити підготовку за другою іноземною мовою - вибірковою ОК. Вибіркові ОК розподілені на 4 блоки, “МАГ-майнори”, які не відповідають за досягнення ПРН відповідно до ОПП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Описова частина ОПП та робочі навчальні програми ОК дозволяють стверджувати, що як обов'язкові, так і вибіркові ОК у ОПП сфокусовані на сфері міжнародних економічних відносин (до прикладу - ОК “Глобальна економіка” та “Міжнародна безпека”), на оволодінні здобувачами методології та методів досліджень (ОК “Методологія та організація наукових досліджень”), на розв'язуванні складних задач, аналізуванні та обґрунтуванні стратегічних рішень (ОК “Міжнародні стратегії”, “Експортно-імпорتنі операції”, “Технологічний та інформаційний розвиток міжнародного бізнесу”), на міжкультурному ґрунті управління міжнародним бізнесом (ОК “Культура комунікацій”, “Соціальна складова міжнародного бізнесу”), на плануванні і здійсненні досліджень у сфері міжнародного бізнесу, умінні працювати у команді, презентувати та обговорювати результати власного дослідження (ОК “Науково-дослідна та “Переддипломна” практики і написання кваліфікаційної (дипломної) роботи).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Аналізування ОПП, навчального плану, спілкування із фокус-групою здобувачів освіти дали можливість встановити, що структура ОПП та створені у ЗВО умови дозволяють сформувати індивідуальну освітню траєкторію через самостійний та обдуманий вибір здобувачами вищої освіти ОК із варіативної складової ОПП, на основі неформальної освіти та академічної мобільності. Ця сфера регулюється у ЗВО такими документами як: Тимчасове положення про організацію освітнього процесу (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Tymchasove-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-v-HNEU.pdf>), Порядок формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Poryadok-formuvannya-ta-realizatsiyi-vybirkovoyi-skladovoyi-osvitnih-program-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>), Методичні підходи до формування варіативної складової освітніх програм (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Metodychni-pidhody-do-formuvannya-variantivnoyi-skladovoyi-osvitnih-program-1.pdf>). Здобувачі освіти мають можливість брати особисту участь у визначенні вибіркового ОК, що фіксується в індивідуальних навчальних планах, які є підставою для організації освітнього процесу за вибіровими ОК, а також створення міжфакультетських академічних груп за дисциплінами загальноуніверситетського пулу у ЗВО. Кожному студенту дається можливість обрати і вивчати ОК, які відображаються у описі на сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/vybirкова-skladova-osvitno-profesijnnyh-program-2020-2021-n-g/>). на підставі форми-заяви, що подається до деканату факультету. Здобувачі освіти обирають 4 ОК із пулу «МАГ-МАЙНОР» загальним обсягом 20 кредитів по дві ОК на 1-й та 2-й семестри. На другому курсі обирається комплексний тренінг із двох професійних тренінгів різного спрямування обсягом 3 кредити ЄКТС. Вивчення вибіркового ОК розпочинається на 2 тижні пізніше, ніж обов'язкових у 1 семестрі першого року навчання здобувачів магістерського рівня. Це дозволяє їм ознайомитися із вибіровими ОК, та зробити обдуманий вибір.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Як показало вивчення особливостей ОПП, її навчального плану та інтерв'ювання на акредитаційних зустрічах у ОПП передбачені кілька етапів проходження практичної підготовки здобувачів освіти, а саме: 1) “Науково-дослідна практика” для набуття здобувачами досвіду самостійної науково-дослідної роботи, отримання практичних навичок у сфері міжнародних досліджень, підбір матеріалу для написання кваліфікаційної (дипломної) роботи; 2)

“Переддипломна практика” для набуття здобувачами досвіду зі збору та аналізу інформації щодо підприємства-бази практики та написання дипломної роботи; 3) комплексний тренінг за вибором здобувача дозволяє бути необхідні практичні соціальні навички (soft skills), що є необхідним для подальшої професійної діяльності. Кафедра укладає договори про співпрацю з підприємствами, які можуть бути базами для написання дипломних робіт (<http://www.ea.hneu.edu.ua/uk/article/University-business-partnership-144.htm>) (прикладі договорів про проходження практики студентами додаються до звіту ЕГ).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналізування ОК із ООП показало, що програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Освітні компоненти програми, такі як «Соціальна складова міжнародного бізнесу», «Культура комунікації», «Міжнародні стратегії», комплексний тренінг, переддипломна практика мають на меті опанування: знань та навичок щодо професійної поведінки, критичного мислення, лідерства, поведінки в команді, комунікабельності, етичних норм поведінки та дотримання норм академічної доброчесності, проведення презентацій, побудови взаємин, вміння ведення переговорів тощо. Формуванню соціальних навичок сприяє проведення занять у формі тренінгів, що можуть поєднувати дискусії, оприлюднення здобувачами результатів творчих завдань у вигляді презентацій, робота на заняттях у малих групах, використання в освітньому процесі кейс-методів тощо. Такі форми проведення занять на ОПП підтвержені у процесі інтерв'ювання здобувачів освіти. Доцільно переглянути політику на ОПП щодо викладання іноземної мови для фахової підготовки здобувачів освіти. Здатності фахово спілкуватися іноземними мовами у окремих випадках не розвиваються, коли у індивідуальних навчальних планах здобувачів освіти не передбачено ОК, які викладаються іноземною мовою.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

На підставі інтерв'ювання керівника Навчального відділу ЗВО було встановлено, що розподіл аудиторних занять між лекціями, практичними (семінарськими), а також між тижнями теоретичного навчання є прерогативою гаранта ОПП (керівника групи забезпечення) та робочої групи з ОП. Максимальне тижневе аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня не повинно перевищувати максимально допустимі обсяги 18 годин (денної форми навчання), 40 годин (заочної форми навчання в період установчої та екзаменаційної сесії протягом 7 календарних днів). Розподіл навчальних годин на аудиторну роботу за навчальними тижнями та видами навчальної роботи здобувачів вищої освіти та самостійної роботи відображено в робочому плані (технологічній карті) навчальної дисципліни. Вивчення вибіркового ОК розпочинається на 2 тижні пізніше, ніж обов'язкових у 1 семестрі першого року навчання здобувачів магістерського рівня, необхідна кількість кредитів забезпечується ущільненням графіків та розкладів за вибілковими компонентами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Як показала зустріч ЕГ із керівниками підрозділів ЗВО підготовка фахівців за дуальною освітою за ОПП не здійснюється. Однак у випадку появи здобувачів освіти денної форми навчання, які будуть бажати працевлаштуватися поза межами ЗВО, їм може бути запропонована дуальна форма освіти, яка регулюється Положенням про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Polozhennya-pro-dualnu-osvitu.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП за обсягом відповідає СВО, за змістом - структурована добре, прослідковується логічна взаємопов'язаність ОК для якісного досягнення визначених ПРН відповідно до ОПП та СВО. Освітні компоненти загалом складають систему, яка зображена на структурно-логічній схемі, яка представлена в ОПП. Набір як обов'язкових та і вибіркового

ОК у ОПП спрямований та сфокусований на сфері міжнародних економічних відносин. Структура ОПП та створені у ЗВО умови дозволяють сформувати індивідуальну освітню траєкторію через самостійний вибір здобувачами вищої освіти ОК із варіативної складової ОПП, на основі неформальної освіти та академічної мобільності. У ОПП передбачені кілька етапів проходження практичної підготовки здобувачів освіти з достатньою кількістю виділених на це кредитів. Програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), окрім здатності фахово спілкуватися іноземними мовами у окремих випадках, коли у індивідуальних навчальних планах здобувачів освіти не передбачено ОК, які викладаються іноземною мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У робочих навчальних програмах окремих ОК містять певні неточності у щодо опису ПРН. Рекомендується переглянути окремі робочі навчальні програми ОК, які містять певні неточності, зокрема з метою для належного інформування здобувачів освіти про результати навчання. Потребує перегляду політика на ОПП щодо викладання іноземної мови для фахової підготовки здобувачів освіти, а не лише викладання окремих ОК іноземною мовою. У окремих випадках, коли здобувачі не обирають викладання ОК іноземною мовою, їх підготовка з іноземної мови може бути не реалізована.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що: рівень відповідності за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7, 2.8 та 2.9 є високим; достатня відповідність за підкритерієм 2.6; слабка відповідність за підкритерієм 2.2. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОПП Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП "Міжнародний бізнес" другого (магістерського) рівня вищої освіти та вся необхідна інформація, яка стосується вступу, розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО у розділі "Вступ за освітнім ступенем магістра" (<https://www.hneu.edu.ua/vstup-za-osvitnim-stupenem-magistra/>; <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/Pravyla-pryjomu-do-HNEU-2020.pdf>). Етапи вступної кампанії для вступників за освітнім ступенем магістра, специфіка конкурсного відбору, його організація та проведення чітко прописані, не містять дискримінаційних положень й також оприлюднені на веб-сайті у формі ВИТЯГУ з правил прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2020 році на навчання за освітнім ступенем «МАГІСТР» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Vytyah-z-pravyl-pryjomu-magistr-2020.pdf>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На зустрічі із представниками допоміжних структурних підрозділів експерти впевнилися, що ЗВО приділяє належну увагу розробці програми вступних іспитів при прийомі на навчання за ОПП "Міжнародний бізнес". Правила переглядаються кожного року, конкурсний бал складається із трьох складових: єдиний вступний іспит з іноземної мови, фахове вступне випробування (складається у ЗВО), середній бал документа про здобутий освітній рівень на основі якого здійснюється вступ (бакалавр). В умовах прийому передбачено, що вступники можуть отримати додаткові бали за навчальні досягнення та наукову діяльність, але в правилах прийому не прописано, бо це не є обов'язковою складовою конкурсного балу. За цією ОПП відсутня практика нарахування додаткових балів при вступі. (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Vytyah-z-pravyl-pryjomu-magistr-2020.pdf>). У 2020 році відмінили співбесіду при перехресному вступі з дипломом іншої спеціальності. Респонденти також зробили уточнення, що у 2020 році було внесено зміни до фахового вступного випробування (збільшили кількість ситуативних завдань, які б підтверджували компетентності вступників). Зміст програми фахового вступного випробування достатньо відповідає специфіці ОПП (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Mizhnarodnyj-biznes-2020.pdf>). Навчальні та наукові досягнення студентів: врахування при вступі на магістратуру додасть стимулів та існування змісту займатися студентською наукою.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО сформовано відповідну нормативно-правову базу, яка регламентує процес академічної мобільності студентства. Це Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-realizatsiyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-u-HNEU.pdf>). На зустрічах з фокус групами було підтверджено, що студенти, які навчаються за кордоном мають право перезарахувати бали по дисциплінам в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, які вивчили в іноземному ЗВО за умови пред'явлення академічної довідки (Transcript of Records) та звіту про результати навчання студента за встановленою формою. Здобувачі вищої освіти денної і заочної форми навчання за ОПП, підтвердили, що вони поки що не мали короткострокової або довгострокової академічної мобільності. Проте є 3 студенти, які пройшли співбесіду з університетом Кассіно і Південного Лаціо (Італія) за міжнародною програмою «Подвійного диплому» (<https://www.hneu.edu.ua/italijsko-ukrayinska-programa-dvoh-dyplomiv-z-universytetom-kassino-i-pivdenного-latsio-italiya/>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО сформовано відповідну нормативно-правову базу, яка регламентує процес визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Це Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-neformalnu-inf-osvitu.pdf>) та Наказ «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках неформальної освіти» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Nakaz-115-vid-28.05.2019-Pro-perezarahuvannyanavchalnyh-dystsyplin-v-ramkah-neformalnoyi-osvity.pdf>). Також у ЗВО діє Наказ «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках співпраці з ГО Прометеус» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Nakaz-158-vid-02.09.2019-Pro-perezarahuvannya-navchalnyh-dystsyplin-v-ramkah-spivpratsi-z-GO-Prometeus.pdf>), Coursera та CISCO (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Nakaz-115-vid-28.05.2019-Pro-perezarahuvannya-navchalnyh-dystsyplin-v-ramkah-neformalnoyi-osvity.pdf>). У процесі зустрічі із НПП було зроблено уточнення щодо існування даної практики серед викладачів та студентства. Проте у відомостях про самооцінювання зазначено, що випадків застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОПП «Міжнародний бізнес» підготовки магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ЗВО сформовано відповідну нормативно-правову базу, яка регламентує правила прийому на навчання за освітньою програмою, процес академічної мобільності студентства та процес визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Етапи вступної кампанії для вступників, специфіка конкурсного відбору, його організація та проведення чітко прописані та опубліковані на офіційному веб-сайті ЗВО. Студенти користуються можливостями навчання за міжнародною програмою «Подвійного диплому» (університет Кассіно і Південного Лаціо (Італія)). ЗВО має довірні відносини із неформальними навчальними онлайн-платформами (ГО Прометеус», Coursera та CISCO).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутня практика нарахування додаткових балів при вступі. Рекомендація: звернути увагу на таку можливість, бо зустріч зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування показала, що студентство бере активну участь в науковій роботі, має досягнення за навчання на бакалавраті. У результаті - це б посилює їх позиції і вмотивованість при вступі. Не зважаючи на наявність відповідної нормативної бази у ЗВО, студенти, які навчаються за ОПП не активно задіяні в академічній мобільності, що унеможливає їх повністю реалізовувати право на визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Не зважаючи на наявність відповідної нормативної бази у ЗВО, відсутня практика перезарахування кредитів для студентів саме за ОПП. Рекомендація: в сучасних умовах, коли навчання стало частково дистанційним, практика перезарахування ПРН, отриманих у неформальній освіті мала б бути найактивнішою. Але ЗВО не продемонстрував це. Тому рекомендовано популяризувати неформальну освіту серед студентства, вводити

викладачами в програми дисциплін деякі теми, що читаються на платформах з якими укладено договірні відносини.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що рівень відповідності за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3 та 3.4 є достатнім; Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОПП Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Експертною групою було підтверджено, що освітній процес регулюється Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Tymchasove-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-v-HNEU.pdf>) та Положенням про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-organ-navch-protsesu.pdf>). Форми та методи навчання і викладання у цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та ПРН, ОПП відповідає заявленим цілям. Принципи студентоцентрованого підходу реалізуються при формуванні індивідуальних навчальних планів студента, вільному вибору навчальних дисциплін, вибору мови викладання дисциплін на ОПП (українська або англійська), що було підтверджено експертною групою під час особистої зустрічі зі здобувачами. В університеті розроблено та затверджено Порядок формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Poryadok-formuvannya-ta-realizatsiyi-vybirkovoyi-skladovoyi-osvitnih-program-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>), практичне застосування якого було підтверджено здобувачами ОПП при їх інтерв'юванні. Індивідуалізація та персоналізація навчання студентів забезпечується: системою організації навчального процесу з вільним вибором варіативної складової, яка передбачає створення міжфакультетських академічних груп за дисциплінами загальноуніверситетського кластера за рахунок вибору професійного блоку дисциплін «Мейджор» та навчальних дисциплін непрофільного спрямування «Магмайнів» для магістратури. Здобувачі освіти на ОПП вільні обирати тему наукового дослідження та не стикаються з випадками нав'язування особистих поглядів викладачів з тих чи інших питань, що було уточнено експертною групою під час відповідної зустрічі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час акредитаційної експертизи експертною групою було встановлено, що здобувачам вищої освіти ОПП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Під час спілкування зі здобувачами освіти та НПП було уточнено, що дану інформацію викладачі інформують студентів перед початком вивчення дисципліни на першій парі. Здобувачі мають доступ до технологічних карт оцінювання результатів навчання за накопичувальною системою з розподілом балів за видами навчально-пізнавальної діяльності для кожного навчального заняття, які містяться у закритому доступі на сайті ПНС ЗВО (<https://pns.hneu.edu.ua/>). Доступ до сайту ПНС було надано експертній групі, що дало змогу перевірити необхідну інформацію. Наявність та доступність ПНС для здобувачів освіти дозволяє їм ознайомитись з усією інформацією в зручний час. Робочі програми освітніх компонент, які мають уніфіковану форму, розташовані на вищезгаданому сайті ПНС та містять анотацію, характеристику, структурно-логічну схему вивчення навчальної дисципліни, компетентності та результати навчання за дисципліною, її програму, методи навчання та викладання, порядок та шкалу оцінювання результатів навчання, рейтинг-план навчальної дисципліни та рекомендовану літературу. Разом з тим, силабуси розроблені не для усього переліку освітніх компонент. При зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що для визначення рівня їх задоволеності щодо організації освітнього процесу, форм та методів навчання та викладання за ОПП двічі на рік проводиться відповідне анонімне опитування. Окрім цього відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку проводяться опитування «Навчальна дисципліна очима студентів» на платформі ПНС за кожною дисципліною з метою оцінки якості навчальних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП. Під час спілкування із здобувачами та НПП було підтверджено інформацію щодо функціонування на кафедрі міжнародного бізнесу та економічного аналізу наукового гуртка «Міжнародна бізнес аналітика». Діяльність гуртка націлена на створення сприятливих умов для реалізації творчих здібностей здобувачів ОП, залученню їх до активної науково-дослідної роботи діяльність. Науковий гурток очлює к.е.н., доцент Пархоменко Н.О. За результатами роботи наукових гуртків студентами було опубліковано наукові статті у Молодіжному економічному віснику ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 7-8, 2020. Окрім цього, здобувач Андерс Євгенія Ігорівна нагороджена грамотою за участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини» у 2019/2020 н.р., який відбувався на базі КНУ імені Тараса Шевченка (http://www.iir.edu.ua/science/competition_of_scientific_works/). Задля максимально використання наукового потенціалу студентів та молодих вчених в університеті активно функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Polozhennya-pro-naukove-tovarystvo.pdf>) та Рада молодих учених ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennya-pro-Radu-molodyh-uchenyh-HNEU.pdf>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час дистанційної зустрічі із НПП експертна група ознайомилась із напрямками оновлення навчального контенту за ОП. Так, викладачами щорічно напередодні та під час викладання дисципліни оновлюється її зміст та наповнення. При оновленні навчального контенту використовуються напрацювання викладачів кафедри. Забезпечується постійна науково-дослідна робота у вигляді публікації: підручників, навчальних посібників, монографій, результати яких відображаються в змісті дисциплін та методів їх викладання. При внесенні змін враховують наукові доробки НПП та сучасні практики ведення міжнародного бізнесу, що забезпечується тісною співпрацею з роботодавцями (Індустріальна група ПАТ «У.П.Е.К.», ТОВ «СПЕЦВУЗАВТОМАТИКА», Харківська торгово-промислова палата, ПАТ «Завод Південкабель»). Експертній групі було надано усі договори, які засвідчують співпрацю ЗВО з представниками бізнес-спільноти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інформація про участь у міжнародних обмінах, проектах, конкурсах є доступною для НПП та здобувачів, що підтверджено ними під час зустрічі. В ЗВО діє Стратегія інтернаціоналізації Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Strategyya-ynternatsyonalizatsyy.pdf>). Підготовку, обробку, збір даних про міжнародні програми, фонди, донорські організації; пошук зарубіжних університетів-партнерів; розробку та виконання міжнародних договорів; участь (спільно з кафедрами) в організації та проведенні міжнародних конференцій, семінарів; розробку і подання інноваційних проектів забезпечує відділ міжнародних зв'язків (<http://depint.hneu.edu.ua/>). НПП проходять стажування, в тому числі міжнародні, приймають участь у міжнародних проектах, до прикладу: проф. Лебідь О.В. University of Economics, Prague Faculty of Business Administration, 2018 (Чехія), проф. Птащенко О.В. Varna Univesity of management, 2019 р. (Болгарія), доценти: Пархоменко Н.О. Tallinn University of Technology, 2018 р. (Естонія), Universitatea din Craiova, 2016 р. (Румунія), Перепелюкова О.В. Varna University of management, 2019 р. (Болгарія), Євдокимова-Лисогор Л.А. University Lumiere Lyon, 2017 р. (Іспанія). Завідувачка кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Отенко І. П. приймала участь як експерту у міжнародному проекті «Meritocracy and VET-a general ideal type analysis and the real type Ukrainian case» University of Konstanz, 2020 р. Здобувачі ОПП мають змогу приймати участь у міжнародній програмі двох дипломів (партнер: Університет Кассіно і Південного Лаціо (ЮНІКАС)). Під час співбесіди із здобувачами ОПП було з'ясовано, що з особи пройшли інтерв'ювання та мають намір взяти участь у цій програмі у цьому році. Викладачі ОПП Отенко І. П., Пархоменко Н.О., Євдокимова-Лисогор Л.А., Чепелюк М.І., Литвиненко А.О., Наумік-Гладка К.Г. мають достатню кваліфікацію для викладання іноземною мовою на ОПП. Робочі програми англійською мовою представлено в ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://pns.hneu.edu.ua/>). Разом з тим, у 2020-2021 н.р. не була набрана група студентів для опанування дисциплін іноземною мовою. Сканкопії сертифікатів щодо участі у міжнародних заходах додаються до звіту ЕГ.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачам вищої освіти ОПП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

Забезпечення якості ОП, рівень задоволеності студентів ОПП досліджується через анкетування та опитування. Всі форми навчання передбачають використання платформи ПНС, на якій розміщено всі електронні курси, робочі програми, технологічні карти. На ОПП діє програма подвійного диплому із закордонним ЗВО. Викладачі кафедри мають достатню кваліфікацію для викладання іноземною мовою. У ЗВО діє Стратегія інтернаціоналізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Вважаємо за необхідне активізувати роботу щодо підвищення обізнаності здобувачів щодо участі у міжнародній програмі двох дипломів, заохочення їх до вивчення дисциплін іноземною мовою. Рекомендується активізувати роботу здобувачів щодо участі у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт, олімпіадах. Рекомендується активізувати академічну мобільність у контексті короткострокових програм. Програми «Подвійного диплому» гарна практика, але на них проводиться конкурс, на участь у конкурсному відборі мають право студенти лише за умови навчання на "добре" і "відмінно", рівень володіння відповідною іноземною мовою не нижчий ніж B2. Також можливо, що навчання буде за власний рахунок. Короткострокові програми доволі гнучкі і з різними умовами зарахування.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що: · рівень відповідності за підкритеріями 4.2, 4.5 є високим; · достатня відповідність за підкритерієм 4.1, 4.3, 4.4. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОПП Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та методи оцінювання є чіткими та зрозумілими. По кожній дисципліні, які викладаються у рамках ОПП сформовані робочі програми, силабуси. Вони є у загальному доступі на веб-сайті ЗВО у розділі "Інформаційний пакет Магістр Міжнародний бізнес" (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-magistr-mizhnarodnyj-biznes-2020/>), а студенти можуть ознайомитись з ними на сайті персональних навчальних систем (<https://pns.hneu.edu.ua/>). По кожній дисципліні сформовано свою схему оцінювання і вказується конкретна сума балів по кожному виконаному виду робіт. Варто зазначити, що ЗВО надав ЕГ доступ до ПНС у тестовому режимі для аналізу контенту, який є у доступі до здобувачів що свідчить про високу відкритість ЗВО. У процесі аналізу відомостей про самооцінювання, простежувався деякий дисонанс між програмними результатами з запропонованими формами та методами оцінювання (матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання): ПРН1 забезпечуються через виконання індивідуального науково-дослідного завдання, написання есе та ін. (ОК "Експортно-імпортні операції"), захист самостійної роботи (ОК "Соціальна складова міжнародного бізнесу"), експрес-опитування та письмова контрольна робота (ОК "Культура комунікації"). ПРН4 забезпечуються через прийняття участі у дискусії, виконанні практичних завдань (ОК "Методологія та організація наукових досліджень") коли (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Kultura-komunikatsiyi-Sylabus-292-Magistr.pdf>). Одним з механізмів контролю за освітнім процесом здобувачів є моніторинг підсумкової атестації та зимової екзаменаційної сесії, що проводиться за розпорядженням Ректора ЗВО відповідно до "Положення про моніторинг та самооцінку якості результатів навчання студентів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця" та "Положення про облік та моніторинг результатів навчання студентів з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління ХНЕУ ім. С. Кузнеця". На веб-сайті ЗВО дійсно опубліковуються результати успішності за семестр на сайті факультету "Консалтингу та міжнародного бізнесу" у розділі "Рейтинг оцінок" (<http://kimb.hneu.edu.ua/рейтинг-оцінок-2-семестру/>). Викладачі ведуть електронний журнал успішності та відвідування студентів. У свою чергу студенти мають змогу відслідковувати свою траєкторію навчання в особистому кабінеті на сайті ПНС у розділах "Мої курси", "Календар" (<https://pns.hneu.edu.ua/>). Також у розділі "Успішність та відвідування занять студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця за поточний семестр навчального року" (<http://services.ksue.edu.ua:8081/student/report>) можна отримати інформацію про поточну успішність ввівши ім'я та номер паспорта. У процесі інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що користуються цим сервісом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів за ОПП "Міжнародний бізнес" другого рівня (магістерський) вищої освіти – публічний захист кваліфікаційної магістерської роботи. Це відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 "Міжнародні економічні відносини" прийнятий у березні 2020 року.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У процесі інтерв'ю зі здобувачами було підтверджено, що кожен із них ознайомлюється із процедурою контрольних заходів, що є у силабусах навчальних дисциплін, які підкріплені до особистих кабінетів в ПНС. У свою чергу викладачі на початку курсу інформують студентів про види навчальної роботи, систему оцінювання результатів навчання та форму підсумкового контролю. Бали з навчальної дисципліни виставляються відповідно до "Тимчасового положенням про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Tymchasove-polozhennya-Pro-rogudok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf>). Представники студентського самоврядування, які приймають участь у наукових конференціях, конкурсах, займаються науковою діяльністю зазначили, що отримували додаткові бали, які додавалися до результатів по навчальним дисциплінам. Особливу увагу в ЗВО приділяють забезпеченні об'єктивності при проведенні контролів. Було підтверджено, що письмові форми екзаменів проводяться разом із предметною комісією. Така процедура визначена "Положенням про проведення письмових екзаменів (іспитів) у ХНЕУ ім. С. Кузнеця" (<https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/08/Polozhennya-pro-provedennya-pysmovykh-ekzameniv-Ispytiv-u-HNEU-im.-S.Kuznetsya.pdf>). Також студентами було зазначено, що вони ознайомлені з тим, що мають право на оскарження результатів навчання, але такої практики не мали.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО сформовано відповідну нормативно-правову базу, в якій висвітлено політику академічної доброчесності. Всі документи, пов'язані з АД є на офіційному веб-сайті ЗВО у розділі "Академічна доброчесність" (<https://www.hneu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Практично, популяризація АД відбувається з перших років навчання. Наприклад, представники студентського самоврядування поділилися досвідом проведення занять для першокурсників у рамках дисципліни "Університетська освіта" на яких вони розповідають про засади АД. На сайті ЗВО є підтвердження про проведення Відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку неформальних заходів із популяризації АД – Серія тренінгів за принципом Youth-Adult Partnership на тему «Академічна доброчесність починається з тебе» (<https://www.hneu.edu.ua/news/seriya-treningiv-za-pryntsypom-youth-adult-partnership-na-temu-akademichna-dobrochesnist-pochynayetsya-z-tebe/>). У ЗВО практикується двоетапна перевірка робіт на плагіат. Студенти спочатку самостійно здійснюють перевірку за допомогою власних програмних засобів, а потім викладачі за допомогою спеціального антиплагіатного програмного забезпечення (Ліцензійний Договір з ТОВ «Плагіат» № /218-52 від 22.05.2019 р. (StrikePlagiarism.com); Договір №89-59 від 11.02.2020 р.). Також, в ЗВО є Скринька академічної доброчесності, до якої можна анонімно подати скаргу. Проте випадків вирішення питань з порушення АД не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Вся інформація стосовно ОК, контрольні заходи, оцінювання здобувачів в рамках навчальних дисциплін, що входять до ОПП описано в силабусах, РНП й опубліковано на веб-сайті ЗВО та сайті ПНС. ЗВО проводить систематично моніторинг успішності студентів. Автоматизовано облік успішності та відвідування (електронний журнал). ЗВО заохочує студентів у позанавчальній діяльності через систему додаткових балів. У ЗВО сформовано відповідну нормативно-правову базу, в якій висвітлено політику академічної доброчесності. Представники студентського самоврядування популяризують АД серед студентів молодших курсів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Невідповідність форм та методів оцінювання із програмними результатами навчання ОПП по деяких ОК. Рекомендація : переглянути та відкоригувати Матрицю відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання щоб матриця реально відображала зміст навчальної дисципліни. Особливу увагу звернути на ПРН та методи оцінювання за ОК ОПП, які передбачають удосконалення комунікативних навичок (ОК “Культура комунікації”).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що: рівень відповідності за підкритеріями 5.2, 5.3, 5.4 є високим, рівень відповідності за підкритерієм 5.1 слабкий. ЕГ виявила багато сильних сторін та позитивних практик, які застосовує ЗВО у контексті академічної доброчесності, моніторингу успішності здобувачів. Проте невідповідність форм та методів оцінювання із програмними результатами навчання ОПП по деяких ОК дає підстави визначати відповідність ОПП Критерію 5 достатньою. Адже ця складова має забезпечувати ефективне набуття здобувачами необхідних навичок та компетентностей у процесі навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами вивчення відомостей про самооцінювання ХНЕУ ім. С. Кузнеця, даних Зведеної інформації про НПП, що забезпечують навчальний процес за ОПП (таблиця 2 відомостей про СО), аналізу видів і результатів наукової та професійної активності викладачів, які забезпечують навчальний процес за ОПП (відповідно до пункту 30 постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та за результатами проведеної зустрічі з академічним персоналом, що викладає на ОПП, експертна група констатує, що науково-педагогічні працівники, які реалізують освітній процес, дозволяють на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти за даною ОП, у тому числі іноземною мовою. Перспективним напрямом розвитку професійної кваліфікації викладачів є підвищення наукової та публікаційної активності за освітніми компонентами, які вони забезпечують. До прикладу, згідно наданої експертній групі інформації до ЄДЕБО кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу, серед науково-дослідних напрацювань НПП (наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, навчальних посібників, монографій) з освітньої компоненти “Експортно-імпорتنі операції” переважають публікації з банківських послуг; з освітньої компоненти «Глобальна економіка» переважають публікації з управління підприємствами тощо.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад академічного персоналу. Вона формується у відповідності до Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-konkursnoho-vidboru-naukovopedagogichnykh-pratsivnykiv.pdf>). Процедури конкурсного добору є прозорими та відкритими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП. До участі у конкурсі на заміщення вакантної посади науково-педагогічного працівника допускаються особи, які відповідають кваліфікаційним вимогам, володіють відповідними компетентностями та мають високі морально-етичні якості. Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи, які за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, до науково-педагогічних працівників установлених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та умовам, що дозволяють на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти за ОПП. Під час зустрічі з академічним персоналом було підтверджено інформацію, що для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра міжнародного бізнесу та економічного аналізу пропонує викладачу попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності НПП. Задля підтвердження кваліфікації НПП для викладання іноземною мовою на ОПП (за наявності

відповідного диплома або сертифіката) проводиться співбесіда із співробітником кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Як свідчать відомості про самооцінювання та підтверджують проведені зустрічі із представниками роботодавців ХНЕУ ім. С. Кузнеця активно співпрацює з органами державного управління та місцевого самоврядування, провідними компаніями, які є лідерами в своїй професійній діяльності. Так, стратегічними партнерами ОНУ, що залучені до організації та реалізації освітнього процесу за ОПП, є: Індустріальна група ПАТ «У.П.Е.К.», ТОВ «СПЕЦВУЗАВТОМАТИКА», Харківська торгово-промислова палата, ПАТ «Завод Південкабель», Департамент міжнародного співробітництва Харківської міської ради, Департамент взаємодії з міжнародними агенціями та фінансовими установами). Окрім цього, НПП здійснюють наукове консультування установ, підприємств та організацій, що сприяє розбудові співпраці з представниками бізнес спільноти. До прикладу Отенко І. П. здійснює консультування Індустріальної групи «УПЕК», ТОВ Спецвузавтоматика, Євдокімова-Лисогор Л.А. “ТКЕ Groop” d.o.o., Чепелюк М.І. ФГ «Зміївське» тощо. Викладачами кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу в рамках реалізації інших освітніх програм було виконано низку наукових досліджень за госпдогвірними НДР. Разом з тим, перспективним напрямом розвитку співпраці з роботодавцями є започаткування та виконання сумісних науково-дослідних робіт саме у рамках реалізації ОПП, що дозволить у повній мірі використати науковий та виробничий потенціал роботодавців.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практики залучаються до освітнього процесу у форматі виступів, зустрічей, читання окремих лекцій, семінарів. Про всі заплановані та проведені заходи інформація розміщується на сайті Університету (<https://www.hneu.edu.ua/?s=новини>) та на сайті кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу (<http://www.ea.hneu.edu.ua/uk/news>). До прикладу, з 13 квітня по 24 квітня 2020 р. було проведено цикл лекцій «Соціальне підприємництво» доктором філософії Яна-Урбана Сандала (Норвегія) (<https://www.hneu.edu.ua/event/tsykl-lektsij-iz-sotsialnogo-pidpruyemnytstva-doktora-filosofiyi-yana-urbana-sandala-norvegiya-u-hneu-im-s-kuznetsya/>), 18 вересня 2020 р. відбулася відкрита лекція агента ООН у справах біженців Варгана Мурадяна (тема лекції: «ООН, 75 років турботи») (<https://www.hneu.edu.ua/news/lektsiya-polovogo-agenta-upravlinnya-verhovnogo-komisara-oon-u-spravah-bizhentsiv/>), 25 вересня 2020 р. відбулася відкрита лекція старшого радника з комунікацій Європейського Банку Реконструкції та Розвитку Антона Усова (тема лекції «ЄБРР: історія, завдання і діяльність в Україні») (<https://www.hneu.edu.ua/news/vidkryta-lektsiya-vid-predstavnyka-yevropejskogo-banku-rekonstruktsiyi-ta-rozvytku/>), 9 жовтня 2020 р. відбулася відкрита лекція менеджерки з комунікацій у Міжнародній організації з міграції Варвари Жлуктенко (тема лекції «Міжнародна організація з міграції та сталий розвиток в Україні») (<https://www.hneu.edu.ua/news/vidkryta-lektsiya-vid-mizhnarodnoyi-organizatsiyi-z-migratsiyi/>), 16 жовтня 2020 р. лекція представника Консультативної місії Європейського Союзу в Україні, професора Саєра Аммара (тема лекції «Вступ до EUAM Україна») (<https://www.hneu.edu.ua/news/vidkryta-lektsiya-vid-konsultatyvnoyi-misiyi-yevropejskogo-soyuzu-v-ukrayini/>), 23 жовтня 2020 р відбулася лекція представника Консультативної місії Європейського Союзу в Україні, професора Саєра Аммара (тема лекції «Права людини в Україні») (<https://www.hneu.edu.ua/news/lektsiya-profesora-sayera-ammara-prava-lyudyny-v-ukrayini-2/>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

З метою забезпечення професійного розвитку викладачів у ЗВО розроблено Положення про підвищення кваліфікації НПП (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Polozhennya-pro-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-pedagogichnyh-naukovogo-pedagogichnyh-pratsivnykiv-HNEU-im-S.Kuznetsya.pdf>), згідно з яким обсяг підвищення кваліфікації НПП протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. В ЗВО діє внутрішньої системи підвищення кваліфікації (<https://www.hneu.edu.ua/bakalavrat-i-magistratura/pislyadyplomna-osvita/>), яка забезпечує доступність для НПП наступних програм: «Створення інтерактивних електронних навчальних курсів», «Проведення розрахунків та аналіз даних в MS EXCEL», «Розвиток комунікативної компетентності у науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, навчальних закладів», «Технологія розробки електронних мультимедійних інтерактивних видань (BOOKDOWN)». Співбесіда із НПП дозволила упевнитися щодо їх обізнаності про існування наявних можливостей підвищення кваліфікації. Всі викладачі, що задіяні в ОПП, вчасно пройшли підвищення кваліфікації, що сприяє їх професійному розвитку, удосконаленню раніше набутих або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності. На кафедрі міжнародного бізнесу та економічного аналізу розроблено план-графік підвищення кваліфікації та стажування НПП, що дозволяє здійснювати моніторинг потреби у проходженні стажування (https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1BSgyBAE2z_vNS34iSvIGdeuzWt8wQot4). Викладачі кафедри також проходять закордонне стажування й беруть участь у міжнародних конференціях, форумах та семінарах. Зокрема, проф. Лебідь О.В. University of Economics, Prague Faculty of Business Administration, 2018 (Чехія), проф. Птащенко О.В. Varna University of management, 2019 р. (Болгарія), доценти: Пархоменко Н.О. Tallinn University of Technology,

2018 р. (Естонія), Universitatea din Craiova, 2016 р. (Румунія), Перепелюкова О.В. Varna Univesity of management, 2019 р. (Болгарія), Євдокимова-Лисогор Л.А. University Lumiere Lyon, 2017 р. (Іспанія). Завідувачка кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Отенко І. П. приймала участь як експерту у міжнародному проєкті «Meritocracy and VET-a general ideal type analysis and the real type Ukrainian case» University of Konstanz, 2020 р. Зустріч з НПП дозволила з'ясувати, що система професійного розвитку ЗВО відповідає потребам та інтересам самих викладачів. Позитивний відклик отримав визнаний Кембриджським університетом Центр підготовки кандидатів до участі у незалежному міжнародному тестуванні щодо оцінювання рівня володіння діловою англійською мовою, який діє на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця та дозволяє підготуватися до іспиту ВЕС (Business English Certificate). Однак при цьому доречно було б розширити напрями професійного розвитку викладачів шляхом забезпечення їхнього стажування на підприємствах, що сприяло б вдосконаленню їхніх практичних компетентностей.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО створено систему заохочення НПП за досягнення у фаховій сфері, а також інші форми стимулювання розвитку викладацької майстерності. Мотивація розвитку професійної майстерності викладачів проводиться згідно зі Статутом ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/Statut-HNEU-zatverdzh-MON-09.12.2019.pdf>), Колективним договором та Положенням про преміювання науково-педагогічного, наукового, адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/08/Kolektyvnyj-dogovir-2019-2020.pdf>) у формі преміювання з метою стимулювання високопрофесійного і своєчасного виконання ними службових обов'язків, підвищення ефективності, якості праці, а також зміцнення трудової дисципліни. Розмір премії, яка може бути нарахована працівнику, обмежується трьома посадовими окладами. Встановлення розміру премії та її виплата здійснюються в залежності від специфіки роботи і особистого трудового внеску кожного працівника. Передбачена премія за підсумками наукової, навчальної, навчально-методичної та фінансово-господарської діяльності; за результатами проведення заходів, спрямованих на підтримку і розвиток іміджу та ділової репутації ХНЕУ ім. С. Кузнеця; за якісне проведення особливо важливих і актуальних фундаментальних та прикладних наукових досліджень; за підготовку та успішне проведення ліцензійної та акредитаційної експертизи спеціальностей; за підготовку та достроковий захист дисертаційних робіт без відриву від виробництва (проведення навчального процесу), а також керівництво аспірантами, докторантами, що достроково подали та захистили дисертаційні роботи; за успішне практичне втілення інноваційних навчальних, виховних, наукових технологій тощо. Інтерв'ювання викладачів підтвердило їх обізнаність щодо наявності преміювання та можливостей його отримання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, які забезпечують реалізацію ОПП мають достатню академічну та професійну кваліфікацію, яка забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Сім викладачів кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу, мають кваліфікацію достатню для якісного викладання дисциплін іноземними мовами (англійською, французькою та іспанською) яка підтверджується дипломами про вищу освіту та відповідними сертифікатами. У ЗВО існує чітка процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад академічного персоналу. До освітнього процесу на ОПП «Міжнародний бізнес» залучаються роботодавці, у здобувачів є можливість прослухати лекції вітчизняних та зарубіжних висококваліфікованих професіоналів-практиків, у тому числі іноземною мовою. Кафедра міжнародного бізнесу та економічного аналізу має налагоджену систему професійного розвитку викладачів шляхом проходження закордонних стажувань та участі у міжнародних проєктах. В ЗВО діє внутрішньої системи підвищення кваліфікації, яка сприяє професійному розвитку НПП. У ХНЕУ ім. С. Кузнеця створено чітку, зрозумілу і дієву систему матеріального заохочення НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

-

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що рівень відповідності за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5 та 6.6 є високим. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо високої відповідності ОПП Критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За допомогою технічних засобів відеозв'язку та наданих ЗВО посилань на відео контент (відео про ЗВО: 1) <https://www.hneu.edu.ua/video-pro-universitytet/> 2) <https://www.hneu.edu.ua/imenni-audytoriyi/> 3) <https://www.youtube.com/watch?v=RRZZqn93Tyw&t=10s>; відео про матеріально-технічну базу кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу: <http://www.ea.hneu.edu.ua/ru/article/Material-support-of-the-department-165.htm>; науково-бібліотечний корпус: https://drive.google.com/drive/folders/1GMUnXBt9v8V2yGmM7YHe82Ja6okhS-5_?usp=sharing; відео про гуртожитки: 1) <https://www.hneu.edu.ua/gurtozhytok/>; 2) http://212.111.212.226/web/public/moved/hneu/About_university/3D/flash/index.html) експертна група встановила наявність достатнього для реалізації освітньої програми «Міжнародний бізнес» рівня матеріально-технічної бази. В цілому фінансові та матеріально-технічні ресурси гарантують досягнення цілей та програмних результатів навчання, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Освітній процес та позааудиторна діяльність студентів здійснюється в 5 навчальних корпусах, науково-бібліотечному корпусі, фізкультурно-оздоровчому комплексі. Проживання іногородніх та іноземних студентів забезпечується можливістю проживання в 7 гуртожитках із наявністю окремих обладнаних кімнат для навчання, спортивних залів та майданчиків, покриття WiFi. Якість викладання дисциплін ОПП сприяє наявності читального залу з філією Регіональної депозитарної бібліотеки Світового банку реконструкції й розвитку; доступу до системи інформаційно-правового забезпечення «Ліга-Закон»; наявності електронної бібліотеки (<http://library.hneu.edu.ua/>), наукового архіву (<http://www.repository.hneu.edu.ua/>). Навчально-методичне забезпечення освітніх компонент доступно для студентів ОПП на сайті ПНС у повному обсязі. Спеціальне матеріально-технічне оснащення, що потребують освітні компоненти ОПП (проектор Epson EB-W05, телевізор LED, персональні комп'ютери) доступне для здобувачів у комп'ютерному класі. Поза цим, у ЗВО наявне ліцензійне програмне забезпечення, що використовується для реалізації ОП, а саме: Microsoft®DesktopEducation AllLng License/SoftwareAssurancePack Academic OLV 1License LevelE Enterprise 1Year, Microsoft®O365 Education OpenforStudents ShrdSvr AllLng -VolumeLicense Academic OLV, Microsoft Dev Tools for Teaching, Microsoft Office 2010, Microsoft Access 2010, Microsoft Project 2010, Microsoft Visio 2010, Microsoft Visual Studio 2017 (номер угоди з Microsoft OVS-ES V7978799). Під час співбесіди із здобувачами не було виявлено побажань щодо покращення освітнього середовища, студенти були задоволені умовами, які створені для навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладання. Ця інформація була підтверджена на зустрічах за студентами та викладачами. На території університету наявні зони вільного доступу до мережі Wi-Fi. Для дистанційного навчання та організації самостійної роботи здобувачів широко використовується платформа ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Для виявлення потреб і інтересів здобувачів Відділом забезпечення якості вищої освіти та інноваційного розвитку проводяться регулярні опитування та анкетування (<https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Не було виявлено будь-якої фізичної небезпеки для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Міжнародний бізнес» (враховуючи можливості дистанційної акредитаційної експертизи). В ЗВО діє Соціально-психологічна служба ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/sotsialno-psychologichna-sluzhba-hneu-im-s-kuznetsya-2/>) метою якої є соціально-психологічне забезпечення навчально-виховного процесу, підвищення ефективності навчального, наукового процесу, особистісний розвиток, захист психічного здоров'я, соціального благополуччя студентів, викладачів та працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця. На базі університету працює телефон довіри, за яким можна отримати психологічну консультацію, а також скринька довіри.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Механізми освітньої та організаційної підтримки здобувачів вищої освіти на ОПП реалізують працівники кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу, викладачі, які забезпечують функціонування відповідної ОП, деканат та інші структурні підрозділи університету. Освітня підтримка реалізується через можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, вибору тем наукових досліджень, баз практик, здобувати освіту за індивідуальним планом тощо. Інформаційна підтримка реалізується через випускову кафедру, деканат, молодіжну організацію ХНЕУ ім. С. Кузнеця (khneu.mo@gmail.com), молодіжний центр ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/molodizhnyj-tsentr/>), сайт ЗВО (актуальні новини регулярно висвітлюються на сайті: <http://onu.edu.ua/>), сайт кафедри (<http://www.ea.hneu.edu.ua/>). Консультативна підтримка в залежності від ситуації, надається працівниками соціально-психологічної служби ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/sotsialno-psychologichna-sluzhba-hneu-im-s-kuznetsya-2/>), відділом працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами (<http://job.hneu.edu.ua/>). Соціальна підтримка забезпечується соціальною інфраструктурою Університету. Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів, докторантів (<https://www.hneu.edu.ua/pervynna-profspilkova-organizatsiya-studentiv-aspirantiv-doktorantiv/>) також допомагає здобувачам вищої освіти вирішувати соціальні питання. Первинна профспілкова організація Університету (<http://www.ppo.hneu.edu.ua/>) надає екскурсії з частковою оплатою, подарунки для дітей здобувачів, безкоштовні культурні заходи, матеріальну допомогу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця за можливістю створює умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в університеті. Для осіб з особливими освітніми потребами в університеті створені можливості для безперешкодного доступу в усі навчальні корпуси за допомогою пандусів, ліфтів. Відповідальними особами за супровід осіб з особливими освітніми потребами є: Подорожна М.Р., фахівець відділу молодіжної політики та соціального розвитку; Кутвицька Т.О., практичний психолог університету; Лапко Н.І., каштелян гуртожитку № 5 «П'ятірочка». Для організації самостійної роботи студентів з особливими освітніми потребами забезпечено доступу до платформи ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця, електронної бібліотеки (<http://library.hneu.edu.ua/>), наукового архіву (<http://www.repository.hneu.edu.ua/>). Серед здобувачів ступеня магістра за ОПП на сьогодні немає осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Загалом університет створив чіткі, дієві та прозорі механізми для вирішення конфліктних ситуацій. Перш за все вони регулюються Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-polityku-ta-protsedury-vregulyuvannya-konfliktnyh-sytuatsij.pdf>), Положенням про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією в Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/09/Polozhennya-Pro-polityku-zapobigannya-poperedzhennya-ta-borotbu-z-seksualnymydomagannamy-ta-dyskryminatsiyeyu.pdf>). Процедура врегулювання конфліктних ситуацій реалізується відповідно до Кодексу професійної етики (<https://www.hneu.edu.ua/kodeks/>). Під час зустрічей із здобувачами та НПП експертною групою було з'ясовано, що вони ознайомлені з існуючими заходами вирішення конфліктних ситуацій та протидії корупції. Разом з тим, вони не стикалися з їх проявами.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

За даним критерієм ОПП носить взірцевий характер, оскільки повністю відповідає усім підкритеріям. Матеріально-технічні та фінансові ресурси сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання у повному обсязі. Наявність та широке застосування онлайн-ресурсів з навчальними матеріалами, зокрема платформи ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. В ЗВО діє Соціально-психологічна служба ХНЕУ ім. С. Кузнеця, працює телефон довіри, за яким можна отримати психологічну консультацію, а також скринька довіри. ЗВО забезпечує загальнодоступні для усіх здобувачів напрями підтримки: освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну, надання яких здійснюється систематично та безкоштовно. Реалізація цих напрямів підпорядкована певним структурним відділам.

Для осіб з особливими освітніми потребами ЗВО створює достатні умови та підтримку для реалізації їх права на освіту, створені можливості для безперешкодного доступу в усі навчальні корпуси. В університеті створено чіткі, дієві та прозорі механізми для вирішення конфліктних ситуацій, розроблені відповідні положення. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій реалізується відповідно до Кодексу професійної етики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

-

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що: · рівень відповідності за підкритеріями 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7б є високим; · достатня відповідність за підкритерієм 7.5. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо високої відповідності ОПП Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Як засвідчили зустрічі з фокус-групами НПП, керівників підрозділів, здобувачів освіти, ЗВО має процедури оновлення та перегляду освітніх програм, які торкнулися і даної ОПП. Нормативні документи, якими регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх оприлюднені у відкритому доступі на сайті ЗВО. Зокрема, Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennya-pro-rozroblennya-zatverdzhennya-monitoring-periodychnyj-pereglyad-ta-onovlennya-osvitnih-program-u-HNEU.pdf>) та Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-VZYaO-2018.pdf>). П. 2.3 останнього положення передбачає, що “розроблення освітніх програм для кожного освітнього ступеня та спеціальності здійснюється проектними групами, до складу яких входять провідні науково-педагогічні працівники із залученням представників ринку праці, студентського самоврядування”. Кожний семестр проводиться моніторинг якості результатів навчання здобувачів з метою встановлення відповідності їх структури та змісту, сформованості загальних та професійних компетентностей, освітніх потреб здобувачів вищої освіти (тобто вивчається рейтинг студентів та їх оцінки за ОК).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Інтерв'ю із студентами, здобувачами освіти, та представниками органів студентського самоврядування показали, що у ЗВО із метою визначення задоволеністю якістю ОПП проводяться опитування здобувачів (<https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>). За результатами опитування оцінюється задоволеність освітою та роботи ЗВО здобувачами, виявляються недоліки ОПП, які використовуються для подальшого перегляду ОПП. Здобувачі вищої освіти залучені безпосередньо до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості. Зокрема, Андерс Євгенія, здобувач освіти бере участь у обговоренні змін у ОПП у складі робочої групи. Проводяться опитувань щодо змісту конкретних ОК у форматі “ПНС Дисципліна очима студента”. Проводяться опитування здобувачів вищої освіти у рамках моніторингів та аудитів внутрішньої системи забезпечення якості. На засіданнях Вченої ради Університету, факультетів здобувачі через органами студентського самоврядування у ЗВО, якими є Молодіжна організація, Наукове студентське товариство, Первинна профспілкова організація студентів та аспірантів, беруть участь в обговоренні та ухваленні ОПП. Серед пропозицій здобувачів освіти висловлювалась пропозиція викладання дисциплін англійською мовою та можливість вибору дисциплін, що викладається другою іноземною мовою. Так на сьогодні на ОПП є можливість здобувачам викладати дисципліни іноземною мовою (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-magistr-mizhnarodnyj-biznes-2020/>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Інтерв'ю із роботодавцями-стейкхолдерами ОПП дало змогу переконатися, що до процесу періодичного перегляду ОПП вони були справді залучені. Зокрема під час інтерв'ю свою позицію і пропозиції щодо ОПП висловили Дем'яненко Ольга Олександрівна, директор Департаменту взаємодії з міжнародними агентствами та фінансовими установами; ЗГУРСЬКА Юлія Вікторівна – заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради, представники компаній СПЕЦВУЗАВТОМАТИКА Гайдук Олег та ЕКВУД Макаренко Василь. Фокус група роботодавців дозволила переконатися, що у ОПП враховуються як прикладний бізнес-аспект та регіональний контекст потреб у фахівцях з міжнародних економічних відносин. З метою визначення потреб ринку праці та компетентностей фахівців обрані роботодавці беруть участь в опитуванні, що дозволило визначити необхідність у розширенні переліку деяких компетентностей та результатів навчання за окремими дисциплінами, перегляді структурно-логічної схеми ОПП тощо. Пропозиції роботодавців щодо підвищення практичної спрямованості навчання за рахунок взаємодії із роботодавцями та керівниками підприємств для подальшого працевлаштування реалізовані за рахунок постійних онлайн конференцій за участі дійсних та потенційних роботодавців, навіть в умовах карантинних обмежень, до прикладу: <https://www.hneu.edu.ua/news/lektsiya-profesora-sayega-ammara-prava-lyudyny-v-ukrayini/>.

<https://www.hneu.edu.ua/news/vidkryta-lektsiya-vid-predstavnyka-yevropejskogo-banku-rekonstruktsiyi-ta-rozvytku/>. <https://www.hneu.edu.ua/news/lektsiya-polovogo-agenta-upravlinnya-verhovnogo-komisara-oon-u-spravah-bizhentsiv/>. Побажанням роботодавців також було бачити серед навичок та вмій співробітника-випускника здатність здійснювати дослідження національних та міжнародних ринків для розробки стратегії виходу на міжнародні ринки. Це реалізовано через удосконалення змісту дисциплін, введення лабораторних робіт з деяких дисциплін (до прикладу із ОК “Міжнародна безпека”). Пропозиція роботодавців щодо підсилення уміння працювати в команді, володіння soft-skills реалізовано через введення в межах дисциплін ігрових методів (збільшення роботи в командах), щодо поглиблення знання міжнародних стандартів ведення бізнесу реалізовано через акцентування на них уваги у ОК “Експортно-імпортні операції”.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Опитування керівників підрозділів дозволило встановити, що збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників при перегляді ОПП здійснюється відділом працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами (<http://job.hneu.edu.ua/>) у співпраці із деканатом факультету Консалтингу і міжнародного бізнесу, гарантом ОПП спільно із представниками випускової кафедри. Оскільки випуску магістрів за ОПП «Міжнародний бізнес» ще не було, то дані щодо їх кар'єрного шляху відсутні. Основною метою відділу працевлаштування є сприяння працевлаштуванню випускників, розширення баз виробничих практик, укріплення зв'язків з роботодавцями, проведення заходів: ярмарків вакансій, презентацій компаній, екскурсій на підприємства, тренінгів та лекцій для студентів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Вивчення нормативної бази ЗВО та спілкування з фокус-групами керівників ЗВО та його підрозділів дали змогу визначити належний рівень реагування на результати внутрішнього забезпечення якості ОПП на усіх рівнях управління університетом: кафедри, факультету, підрозділів керівництва ЗВО. Відповідно до Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-VZYaO-2018.pdf>) опис заходів щодо удосконалення ОПП та роботи системи забезпечення якості обговорюються та відображаються у протоколах засідання кафедр, протоколах вченої ради факультету. До прикладу як реакція на виявлену недостатню поінформованість здобувачів щодо академічної мобільності була проведена зустріч співробітників міжнародного відділу із здобувачами щодо надання інформації про існуючі можливості академічної мобільності у ЗВО та програми подвійного диплому. Реалізування інших пропозицій стейкхолдерів були описані у попередній підкритеріях. На думку ЕГ залишилася не вирішеною проблема адаптування ОПП до національного стандарту вищої освіти із спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини” у частині відповідності мовних компетентностей та результатів навчання відповідно до стандарту. Ці зміни доцільно провести у проекті ОПП на 2021 рік вступу та долучити до її обговорення академічну спільноту та інших стейкхолдерів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП «Міжнародний бізнес» у ЗВО є первинною, тому результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, й, відповідно, зауважень і пропозицій, які б потребували усунення, немає. Однак за результатами акредитаційних експертиз інших ОП, ОНП та ОПП у ЗВО ЕГ та ГЕР було зроблено досить мало пропозицій, оскільки ЗВО за ОПП магістерського рівня за критерії, які відповідають інституційному рівню, отримував як правило відмінні оцінки "А".

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Вивчення організаційної структури управління (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Organizatsijna-struktura-HNEU.jpg>), зустрічі із фокус-групами засвідчили, що система внутрішнього забезпечення якості перебуває у стані удосконалення. Функції внутрішньої системи якості освіти на інституційному рівні у ЗВО розподілені між декількома підрозділами і записані на їх сторінках на сайті ЗВО: радницею ректора із якості (<https://www.hneu.edu.ua/vykladachi/nemashkalo-karina-romeovna/>), Відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (<https://www.hneu.edu.ua/pidrozdily/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti-ta-innovatsijnogo-rozvitku/>); Методичним відділом (<https://www.hneu.edu.ua/metodychnyj-viddil/>). Здійснення процесів і процедур забезпечення якості відбувається у колі таких одиниць як: гаранті ОП, деканати, випускові кафедри тощо. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав цих одиниць та підрозділів викладений у відповідних Положеннях ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/dokumenty-universytetu/>). Учасники академічної спільноти залучені до процедур забезпечення якості шляхом участі в опитуваннях, обговореннях на засіданнях керівних органів структурних одиниць ЗВО. В університеті проводиться моніторинг результатів навчання відповідно до Положення про облік та моніторинг результатів навчання студентів (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Polozhennya-pro-oblik-ta-monitoryng-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf>). Однак, такий моніторинг не передбачає зіставлення рейтингів студентів із вхідними даними вступників за результатами ЗНО чи фахових вступних випробувань. Це звужує результативність такого моніторингу щодо врахування вхідних та вихідних результатів навчання студентів за окремими ОК та рейтингом студентів загалом. ЕГ визнає, з одного, боку дієвість та відкритість системи внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗВО, підставою для чого є велика кількість документально визначених та зафіксованих пропозицій стейкхолдерів щодо ОПП та університетських процесів. Однак, із іншого боку, ЕГ повинна відзначити певну розпорошеність функцій між зазначеними вище підрозділами, успішність яких залежить від скоординованості та злагодженості їх роботи, зокрема щодо підготовки до акредитації чи внесення змін - перегляду ОПП. У ЗВО впроваджено функції радниці ректора ЗВО із питань якості, яка супроводжує та координує роботу щодо окремих елементів системи управління якістю між підрозділами ЗВО та структурними одиницями. Координації цієї роботи покликана вдосконалити систему внутрішнього забезпечення якості ЗВО, зокрема щодо належної її реакції та супроводу змістовного оновлення освітніх програм у ЗВО. Описані та вже реалізовані у ЗВО окремі адаптивні зміни у системі управління якістю освіти свідчать про прихильність вищого керівництва ЗВО до ідей забезпечення якості, свідчать про існуванні відповідної системи цінностей ЗВО, частиною якої є розуміння необхідності у формуванні та підтримці культури якості університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО наявна система перегляду ОПП, збирається та аналізується інформація щодо пропозицій стейкхолдерів ОПП, яка використовується для їх оновлення. І здобувачі освіти, і органи студентського самоврядування, і роботодавці залучені до перегляду та удосконалення ОПП. Є приклади врахування їх пропозицій при перегляді та удосконаленні окремих ОК ОПП та методів викладання-навчання. Вище керівництво ЗВО прихильне до ідей забезпечення функціонування СУЯ ЗВО, існує відповідна система цінностей на всіх рівнях управління ЗВО, частиною якої є розуміння необхідності у формуванні та підтримці культури якості університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

При здійсненні моніторингу результатів навчання здобувачів освіти не враховується результати та рівень їх підготовки на попередньому рівні освіти. Рекомендується при такому моніторингу передбачити зіставлення рейтингів студентів із вхідними даними вступників за результатами їх ЗНО, ЄВІ чи фахових випробувань, що дозволить розширити результативність такого моніторингу щодо врахування вхідних та вихідних результатів навчання студентів за окремими ОК та їх рейтингом загалом. Існує певна розпорошеність функцій між підрозділами щодо забезпечення якості освіти у ЗВО, зокрема щодо підготовки до акредитації чи перегляду ОПП. Рекомендується чіткіше розподілити функції між підрозділами та, як варіант, розглянути можливість підпорядкувати відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку безпосередньо керівнику (ректору) ЗВО із наділенням його сервісними (консультаційними) функціями щодо управління якістю.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що: рівень відповідності за підкритеріями 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 та 8.6 є високим. Слабка відповідність за підкритеріями 8.1, 8.7. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОПП Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі внутрішні нормативно-правові акти, що діють у ЗВО є доступними і розміщені на офіційному сайті ХНУ ім. С. Кузнеця у розділі "Доступ до публічної інформації" <https://www.hneu.edu.ua/dokumenty-universytetu/>. У процесі аналізу нормативно-правової бази ЗВО було підтверджено, що всі аспекти освітнього процесу регламентовані, права та обов'язки всіх сторін (здобувачі, НПП та працівники структурних та функціональних підрозділів) чітко сформульовані. Зокрема, основні напрями діяльності Університету та концепція освітнього процесу висвітлені у Статуті Університету. Правила внутрішнього трудового розпорядку регламентують порядок прийняття та звільнення працівників. На зустрічі з академічним персоналом, НПП підтвердили, що проходили конкурс, співбесіду та проводили відкрите заняття, що прописано у "Положенні про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів". Освітній процес здобувачів вищої освіти визначається Тимчасовими положеннями про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця та «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою», Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в Університеті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті ЗВО у розділі "Акредитація" ("Громадське обговорення освітніх програм") розміщено проект ОП (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/OPP-292-Magyst-2020.pdf>), а також надано посилання на онлайн форму, за допомогою якої всі стейкхолдери мають можливість надати свої пропозиції щодо вдосконалення ОПП (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeeJCx2VppdvDDurfoMvYgqJMh2fzYQG8mFAvbhS6hskXHMMA/viewform>). У цьому контексті було б перевагою створити додатковий розділ, де б публікувалися ті зауваження, що були враховані ЗВО при оновленні ОПП з метою демонстрації, що такий механізм працює й пропозиції стейкхолдерів враховуються на практиці.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Вся інформація щодо ОПП розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/osvitni-programy-hneu-im-s-kuznetsya-2020/>). Також окремо надається інформація по всіх ОК освітньої програми з описом змісту, результатів навчання, методів навчання та оцінювання, а також ім'я викладача, який буде вести ту чи іншу дисципліну в розділі "Інформаційний пакет Магістр Міжнародний бізнес" (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-magistr-mizhnarodnyj-biznes-2020/>). У даному пакеті відсутні описи окремих ОК ОПП: КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ, НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА, КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ, ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА, ДИПЛОМНА РОБОТА. Проте, ЕГ було надано доступ до системи ПНС, де всі ці описи та наповнення ОК присутні. Окрім цього на сайті ЗВО є доступ до ще одного інформаційного пакету освітньої програми, якої у ЗВО за даними звіту самооцінювання не існує (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-magistr-mizhnarodnyj-biznes/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО дотримується принципу високого рівня прозорості у своїй діяльності, має взірцеві практики у контексті 9 Критерія, зокрема, у процесі акредитаційної експертизи, заклад активно співпрацював і за запитом надавав додаткові документи, сам надав доступ ЕГ до ПНС, що свідчить про його відкритість. Всі напрями діяльності ЗВО регламентуються внутрішніми нормативно-правовими актами. Нормативно-правова база поповнюється та оновлюється, залежно від потреби у висвітленні нових аспектів діяльності ЗВО, у т.ч. й ОПП та її складових. Стейкхолдери можуть вільно залишати свої коментарі та пропозиції щодо вдосконалення ОПП онлайн на веб-сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що: рівень відповідності за підкритеріями 9.1 та 9.2 є високий; достатня відповідність за підкритерієм 9.3. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо високої відповідності ОПП Критерію 9. ЗВО дійсно має взірцеві практики у контексті 9 Критерія, а у процесі акредитаційної експертизи, заклад активно співпрацював і за запитом надавав додаткові документи, надав доступ ЕГ до ПНС, що свідчить про його відкритість.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У процесі акредитаційної експертизи ЗВО активно співпрацював із ЕГ і за запитом надавав додаткові документи, надав доступ ЕГ до ПНС, що свідчить про його відкритість.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	A
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	A
Критерій 10 . Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Договори про проходження практики студентами.pdf</i>	drPzxN28w718fJ/Fu89LgN5GlnAXEsUTcPyJoTYtSo A=
Додаток	<i>Сертифікати про участь у міжн роботі.pdf</i>	sX5uiDc/zRN+crTwBZA8zrGUBSq09Mh2Ex7voxJb UOI=
Додаток	<i>Протоколи по ОПП.pdf</i>	4BptaWzh58Efi/HK+O2dTtqlJj7OQM53TnLaL+Kdr ko=
Додаток	<i>Виконання ліцензійних вимог.pdf</i>	ADaIqNfTENGeriZh46D3w+mWr77NW/yJjnGfrajsS HU=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шуляр Роман Віталійович

Члени експертної групи

Горіна Ганна Олександрівна

Артеменко Аліна Сергіївна